

OD REDAKCJI

Wydawnictwo niniejsze stawia sobie za cel publikowanie punktowych map rozmieszczenia wszystkich gatunków drzew i krzewów oraz nielicznych krzewinek występujących w Polsce w dzikim stanie*. Mapki zasięgów w Europie i na świecie mają jedynie charakter orientacyjny i są na ogół bardzo zgeneralizowane.

Podstawą do opracowania map punktowych będą przede wszystkim badania terenowe prowadzone przez pracowników naszego Zakładu od 1956 r. Oprócz tego wykorzystano w tym celu materiały z opublikowanych prac innych autorów, jak również dane z zielników krajowych.

Poszczególne mapy wydawane będą w zeszytach po 5 sztuk, przy czym kolejność publikowanych gatunków uzależniona będzie nie od ich systematycznego uszeregowania, lecz od stopnia zaawansowania prac terenowych i ilości zebranych danych. Z tego też względu wszystkie mapy posiadać będą bieżącą numerację, co umożliwi następnie, po ukazaniu się ostatniego zeszytu, właściwe ich zestawienie.

Każdej mapie odpowiadać będzie tekst, w którym w sposób ogólny zostanie scharakteryzowany cały zasięg gatunku, a w sposób szczegółowy zasięg na terenie Polski. W przypadku gatunków rzadkich, a zwłaszcza reliktowych, posiadających u nas mniej niż 50 stanowisk, do tekstu dołączony zostanie pełny ich wykaz. Taki też wykaz stanowisk podawać również będziemy przy większości gatunków chronionych.

Stanowiska, które autorzy osobiście znaleźli lub potwierdzili ich występowanie w terenie oznaczone będą w wykazie symbolem !!, skontrolowane okazy zielnikowe symbolem !, a stanowiska krytyczne (nieodnalezione, przypuszczalnie sztuczne itp.) znakiem ?. Ten ostatni znak będzie także umieszczony na mapach, w przypadku gatunków, dla których nie zostanie zestawiona lista stanowisk.

Na mapach zasięgowych stanowiska oznaczone będą punktami nawet w przypadku gatunków pospolitych. Pozwoli to na dokładne scharakteryzowanie stopnia pospolitości w różnych częściach kraju. Obszary, na których dany gatunek występuje obficie, względnie gdzie jest większe zagęszczenie jego stanowisk, zostaną na mapie zakreskowane.

Średnica jednego punktu na mapie wynosi 1,7 mm, co odpowiada w rzeczywistości prawie dokładnie 5 kilometrom. W związku z tym mogą zaistnieć pewne różnice w publikowanych w „Atlasie” mapach w porównaniu z mapami innych autorów, na których stanowiska podawane są bez względu na ich odległość od siebie (mniejszą niż 5 km). Na mapach zaznaczono warstwicę: 150, 300, 500, 750, i 1000 m npm.

Początkowo przewidujemy publikowanie jednego zeszytu w ciągu roku, lecz w przyszłości, w miarę napływu materiałów, ilość zeszytów być może zwiększy się.

GENERAL EDITOR'S NOTE

The aim of this work is the publication of locality maps showing the distribution of all the species of trees and shrubs and a few sub-shrubs growing wild in Poland**. The maps of other areas in Europe and throughout the world have been treated rather superficially, just to get a general knowledge.

The basis for drawing the locality maps has been field work carried out by the workers of our Institute since 1956. Material found in publications of other authors and data from home herbaria have been used as well.

The separate maps will be published in each issue in sets of five. The order of the published species will depend not merely on their taxonomic arrangement, but on the progress of field work and on the amount of data collected. All maps will have a consecutive number that will enable their proper arrangement after the publication of the last issue.

A text in which the whole area of the species will be characterized in a general way and that of Poland in detail, will correspond to each map. In case of rare species, especially of relicts having in Poland less than 50 localities, their full list will be added to the text. Such a list of localities will be also given for most protected species.

* Pominięto jednak cały rodzaj *Rubus*, gdyż poglądy na wartość systematyczną szeregu gatunków występujących w Polsce są sporne, a dane z literatury bardzo często błędne.

** Excluding however the whole genus *Rubus*, since the systematic value of several species occurring in Poland is controversial, and the information in the literature is often misleading.

Localities found by the authors themselves or when their occurrence in the region has been confirmed by them will be marked in the list, by the sign !! and examined herbarium specimens by the sign ! while the sign ? will refer to doubtful localities (not found, probably artificial etc.). This last mark will be also placed on maps in the case of species whose list of localities has not been compiled.

On area maps localities will be marked by the point method, even in the case of common species. That will help to characterize very exactly how common they are in different parts of the country. Regions where some particular species grows in abundance or where its localities occur very dense, will be lined.

The points on a map are 1.7 mm in diameter and correspond to about 5 km of the territory. There may be some differences in the maps published in the „Atlas”, when compared with the maps of other authors where localities are shown without regard to their distance from one another (less than 5 km). Contour lines; 150 m, 300 m, 500 m, 750 m, 1000 m have been marked on the maps.

At first we intend to publish only one part a year, but later with the material increasing the number of parts may be enlarged.

ПРЕДИСЛОВИЕ

Настоящее издательство ставит перед собой задачу опубликовать * пунктирные карты распространения всех видов деревьев и кустарников, а также некоторых кустарничков, растущих в Польше в диком виде. Карты ареала в Европе и на других континентах имеют только ориентировочный характер и очень сильно обобщены.

Основным материалом для приготовления пунктирных карт будут прежде всего результаты исследования, проведенные сотрудниками нашего института, начиная с 1956 г. Кроме того с той же целью были использованы опубликованные труды других авторов, а также данные, взятые из отечественных гербариев.

Отдельные карты будут издаваться в выпусках по 5 штук, причем очерёдность опубликованных видов будет зависеть не от их систематического порядка, а от степени продвижения работ и количества собранного материала. В связи с тем все карты будут обозначены очередной нумерацией, благодаря чему, после издания последнего выпуска можно будет надлежащим образом их сгруппировать.

К каждой карте будет приложен соответствующий текст, в котором в общих чертах будет дана характеристика всего ареала вида, более подробная относительно районов Польши. В случае редких видов, особенно реликтовых, представленных у нас менее чем 5 местонахождениями, к тексту будет приложен их полный список. Такое же приложение предвидится и при большинстве видов, подлежащих охране.

Местонахождения лично авторами найденные или подтвержденные будут обозначены в списке символом!!, проверенные гербарийные образцы символом!, а сомнительные местонахождения (неотысканные, по всей вероятности искусственные и т. п.) символом? Этот последний символ будет также умещен на картах для видов, которых местонахождение не будет находиться в списке.

На картах ареала местонахождения будут обозначены точками также в случае видов общеизвестных. Это дает нам возможность точно схарактеризовать степень распространения в разных частях страны. Районы, в которых данный вид обильно выступает, или же характеризуются большой густотой местонахождений вида, будут на карте заштрихованы.

Диаметр одной точки на карте равняется 1,7 мм, что в действительности соответствует почти точно 5 км. В связи с этим в печатанных в „Атласе” картах могут обнаружиться некоторые различия по сравнению с картами других авторов, в которых местонахождения поданы без учёта расстояний между ними (меньше чем 5 км). На картах обозначены пласты: 150 м, 300 м, 500 м, 750 м, 1000 м.

Сначала намереваемся издавать один выпуск ежегодно, но в будущем, по мере разработки материалов, количество тетрадей быть может участится.

* Однако опущен весь род *Rubus* потому что мнения о систематической ценности ряда видов этого рода, выступающих в Польше являются спорными, а сведения по литературе частично ошибочны.